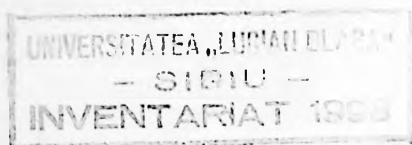

JUNIMEA — ȘI — JUNIMIȘTII

Scrisori și documente
inedite

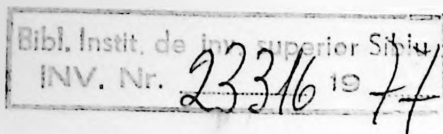
Ediție îngrijită, introducere și note
de

ION ARHIP și DUMITRU VACARIU

JUNIMEA 1973

31 MAY 1983

2 MAR 1987

— INTRODUCERE —

Rolul deosebit de important pe care societatea literară „Junimea” — dincolo de limitele-i cunoscute — l-a jucat în promovarea culturii române în multiple domenii de creație a suscitât în permanență un interes destul de mare atât din partea criticilor și istoricilor literari, cât și din partea tuturor categoriilor de cititori.

Nu ne propunem să facem aici nici istoricul acestei societăți, nici o discuție detaliată privind ideologia „Junimii”, nici aprecieri critice asupra personalităților care au dat „Junimii” prestigiul binecunoscut. Scopul nostru este să scoatem la lumină o serie de documente inedite privind viața și activitatea celor mai mulți dintre junimiști, să conturăm mai clar personalitatea unor membri ai acestei societăți care au rămas umbriți de aureola, pe deplin meritată, a altora.

Conținutul acestui volum va constitui, sintem siguri, un prețios sprijin documentar pentru toți cei interesați în cunoașterea mai amănunțită a trecutului nostru cultural. Și pentru a justifica oarecum afirmația de mai sus, vom încerca o succintă trecere în revistă a criteriilor care au stat la baza publicării acestei arhive.

Cercetînd importantul volum de scrisori, documente și manuscrise din fondul Muzeului de literatură a Moldovei din Iași, atenția noastră a fost atrasă de numeroase aspecte inedite privind, pe de o parte, activitatea unor mari personalități junimiste materializată în diverse opere și, pe de altă parte, activitatea altor personalități din cadrul aceleiași societăți sau din afară, concretizată în sprijinul material sau intelectual dat primei categorii, dar care a rămas umbră de anonim. Or, cea mai mare parte a junimiștilor de frunte, fie ei poeți, prozatori, dramaturgi, critici, istorici, filozofi, filologi sau oameni de știință, care au creat capodopere în toate aceste domenii, a avut pregătit climatul propice acestor mari realizări de către intelectuali de mare prestigiu în acea vreme, intrați însă în posteritate pe scara de serviciu. Ar fi nedreaptă deci umbrirea amintirii acestora de scurgerea timpului, odată

ce documentele existente le conturează personalitățile în luminișuri dintre cele mai favorabile. Și dacă contribuția lor la dezvoltarea culturii și ființei noastre naționale nu se măsoară cu tomuri tipărite și retipărite, ea trebuie să capete totuși cu prisosință statornica prețuire cuvenită.

Vorbind de „Junimea” pomenim aproape cu orice ocazie nume ilustre, atât de vii în conștiința acestui popor și care nu mai pot fi umbrite de nimic. Dincolo de strălucirea unui Eminescu, Creangă, Maiorescu, Caragiale, Slavici, Conta, Xenopol, Lambrior și atîția alții, bat la ferestrele posterității pentru a ieși din anonimat mulți alți cărturari, artiști, oameni de știință, pedagogi care și-au dăruit o mare parte din viața și activitatea lor împlinirii idealurilor cu care „Junimea” a plecat să înfrunte veacurile.

În fruntea lor merge, luminat de dăruirea celor mai nobile sentimente și de cea mai mare contribuție în menținerea prin ani a „Junimii” și „Convorbirilor literare”, Iacob Negruzzi, „secretarul perpetuu”, urmat apoi de Vasile Pogor, „sufletul Junimii”, de Ion M. Melik, de N. Culiănu, C. Meissner și de mulți alții. Poate ordinea importanței fiecăruia în parte nu este aceasta, poate alții, nemenționați încă, vor ieși la lumină din alte și alte documente. Dar nu pentru a face o nouă ierarhie a valorilor junimiste deschidem cititorilor paginile acestui tom și nici pentru a mări valoarea unora în detrimentul altora. Cititorii, dar mai cu seamă criticii și istoricii literari, vor face singuri aprecierile necesare.

Ar mai trebui, încă de la început, menționat un fapt. Ecourile pe care „Junimea” le-a trezit în rîndurile cărturarilor noștri de mai tîrziu, „junimiști întîrziați”, sau continuatori pe alte planuri ai idealurilor junimiste, mai ales după anul 1900, îndeplinesc, de asemenea, un rol foarte important care cuvine ilustrat în aceeași măsură. Cărturari ca G. T. Kirileanu, de pildă, Simion Mehedinți, I. Al. Rădulescu-Pogoneanu ș.a. adaugă prin operele și preocupările lor de altă natură un plus de luminozitate societății „Junimea”. G. T. Kirileanu reușește, pe lîngă salvarea multor manuscrise ale lui Ion Creangă, să dea la lumină una dintre cele mai bune ediții critice ale operelor marelui povestitor, concomitent cu împlinirea unei biblioteci documentare cu valori de o excepțională însemnătate. Reliefarca, într-un prim volum de acest fel, a unor asemenea aspecte, o considerăm nu numai necesară, ci și binevenită în procesul de valorificare a moștenirii noastre literare.

Dincolo de necesitatea evidențierii aspectelor menționate, se cuvin puse în lumină noi detalii privind legăturile strînse dintre juni-

miștii din prima generație, felul cum erau priviți unii de către alții, interesul tuturor pentru formarea gustului artistic printr-o literatură care să satisfacă toate cerințele artei, promovarea cadrelor celor mai capabile prin trimiterea lor la studii în străinătate și susținerea materială a acestora prin burse speciale etc.

Iată, de pildă, cu cât simț critic de mare actualitate vorbește jurnalistul Gh. Roiu, într-o scrisoare din 1869, către confratele său I. M. Melik, despre lucrările care se publicau în „Convorbiri literare“:

„... Vezi în numărul de la 1 noiembrie (1869, n.n.), sub rubrica „Poezii“, mai multe epigrame ale D-lui B... (S. Bodnărescu, n.n.) unde nu găsești că-s epigrame decît după titluri; căci în adevăr ce înseamnă:

„Draga-mi e tristă. Albastra-i privire în lacrimi se stinge
Fug în grădină: viola stropită cu rouă-i frumoasă“.

În zadar îmi bat capul să găsesc stil, idei, cadență, ritm în epigramele D-lui B. Nimic de citit. O adunătură de vorbe, adesea bine alese și aruncate pe hîrtie... Desigur că orice om rezonabil și inteligent nu vede în următoarea epigramă altceva decît o idee vulgară îmbrăcată sau exprimată într-o tristă limbă română schilodită ca vai de ea:

„Este fanarul lumina din zare, ori lampa iubitei?

Ea mă așteaptă; prin ochii ferestrei privesc lumina-i

Calea-mi de-a lungul și vîntul și ploaia s-o stingă-ncearcă

Însă zadarnic. Curînd voi ajunge, amorul o va stinge“.

Și D-l Maiorescu, care critică cu atîta succes limba jurnalelor din Austria, D-lui, care posedă într-un grad deosebit inteligența și gustul literar, trece cu vederea fără a nimicnici o piesă ca „Rienzi“ și epigrame ca cele de mai sus. Crede oare și D-lui că e destul să spui lucruri cum nimeni altul n-a spus, cum nimeni altul n-ar voi spune, pentru a trece de om original?... „Evreica“ D-lui L. (Leon, n.n.) Negruzzi sau articolele asupra limbii (nu și aforismele) D-lui Maiorescu au avut o fastă și binemeritată influență pentru ce? pentru că, după cite cred eu, acele scrieri cuprind nu concepțiuni confuze prezentate publicului sub o formă monstruoasă, ci adevăruri expuse cu claritate și bună cuvință, adevăruri care, fiind în stare latentă în capetele celor mai mulți, găsesc un alt drum la nașterea lor și devin în urmă patrimoniul real și comun al tuturor...“. Și, mai departe:

„... Inițiem însă aceste apreciațiuni tocmai în sprijinul „Convorbirilor literare“ ce și-au propus a forma gustul literar într-o

... societate ca a noastră, virgină de orice impresiuni literare...“ Același Gh. Roju, într-o scrisoare din 1873 către C. Meissner, referindu-se la climatul din cadrul societății „Junimea“, afirmă :

„... din toți Iacob Negruzzi îmi place mai cu deosebire. După opiniunea mea este un om cu inimă bună și, mai mult, fără el „Junimea“ s-ar duce pe bețe...”.

Dintr-o altă scrisoare, din perioada 1869-70, de data aceasta adresată de I. M. Melik lui Gh. Roju când se afla la studii la Paris, aflăm despre o serie de planuri ale junimiștilor : de pildă intenția lui Maiorescu Burghelov și Pogor de a deschide o librărie, proiectul lui Leon Negruzzi și Burghelov de a lua în antrepriză tipografia „Junimii“ ș.a.

Se cuvine subliniată, cu precădere, preocuparea continuă a lui Iacob Negruzzi pentru unitatea limbii, pe de o parte, și, pe de altă parte, de a atrage în paginile revistei colaborarea celor mai mari personalități din toate domeniile de creație. În acest sens ne aduce mărturie scrisoarea sa adresată lingvistului Al. Philippide. Într-o altă scrisoare a lui Iacob Negruzzi din anul 1927, adresată lui C. Meissner, găsim informații prețioase privind opera lui M. Eminescu și soarta manuscriselor sale.

În ceea ce privește rolul lui I. M. Melik în cadrul societății „Junimea“ găsim, de asemenea, informații foarte prețioase în scrisorile adresate acestuia de către T. Maiorescu, S. Bodnărescu, A. D. Xenopol ș.a. T. Maiorescu, de pildă, după ce a plecat la București se consulta aproape în permanență cu I. M. Melik, de la care primea, de fiecare dată, sfaturile necesare.

Din dorința de a oferi cercetătorilor și tuturor celor interesați un volum cât mai mare de informații dintr-o perioadă destul de largă, care se referă direct sau prin tangențe la activitatea junimiștilor și epigonilor acestora, am introdus și scrisori de la diverse alte persoane care prezintă aspecte interesante. În acest sens menționăm corespondența Emiliei Humpel, Anei Maiorescu (a doua soție a criticului), Liviei Maiorescu-Dymysza, precum și de la anumite personalități din perioada „Junimii“ sau de mai târziu dintre care amintim pe : Duiliu Zamfirescu, C. Hogăș, I. A. Bassarabescu, I. Paul, C. I. Creangă, G. T. Kirileanu, I. Al. Rădulescu-Pogoneanu, Simion Mehedinți ș.a.

În organizarea materialului din prezentul volum am ținut cont de mai multe considerente. În primul rând am acordat atenție scrisorilor schimbate între junimiștii primei generații care aduc și cel mai interesant material informativ atât asupra societății cât și asupra majorității junimiștilor. Acest capitol, care deschide de altfel volumul, l-am intitulat „Junimiști între ei“.

În al doilea capitol, intitulat „Scrișori de la junimiști“, am inclus diverse scrișori adresate de către junimiști anumitor personalități contemporane cu ei sau unor instituții și foruri din acea epocă.

Capitolul al treilea, intitulat „Scrișori către junimiști“, cuprinde corespondența primită de către aceștia în diverse perioade ale activității lor.

În capitolul al patrulea și ultimul, intitulat „Despre Junimea și junimiști. Tangențe. Junimiști întârziati“, am prezentat diverse scrișori, documente și manuscrise care aruncă lumini noi asupra mai multor personalități ale culturii noastre și îndeosebi asupra vieții și operelor scriitorilor junimiști.

Avînd convingerea că acest volum va folosi atît istoricilor și criticilor literari, cît și tuturor categoriilor de cititori îndrăgostiți de trecutul nostru cultural, îi deschidem calea spre lumina tiparului.

— CUPRINS —

1. Introducere	5
2. Notă asupra ediției	11
3 Capitolul I: „JUNIMIȘTII ÎNTRE EI“	
— Samson Bodnărescu către I. M. Melik (8 iunie 1868)	15
— D. Boghean către C. Meissner (26 sept. 1875)	17
— I. Pop-Florentin către C. Meissner (15 aug. 1894)	18
— Ion Ianow către Samson Bodnărescu (1 iulie 1901)	20
— Titu Maiorescu către I. M. Melik (25 mai 1874)	22
— Titu Maiorescu către I. M. Melic (6 mai 1874)	26
— Titu Maiorescu către I. M. Melik (27 dec. 1888)	27
— Titu Maiorescu către I. M. Melik (30 apr. 1888)	28
— Titu Maiorescu către I. M. Melik (30 martie 1888)	30
— I. M. Melik către Gh. Roiu (30 iulie 1868)	35
— I. M. Melik către Gh. Roiu (Nedatată)	38
— I. M. Melik către Gh. Roiu (30 ian. 1868)	40
— I. M. Melik către Gh. Roiu (8 nov. 1867)	41
— Iacob C. Negruzzi către C. Meissner (17 oct. 1927)	45
— Iacob C. Negruzzi către Al. Philippide (19 dec. 1891)	47
— Vasile Pogor către I. M. Melik (nedatată)	50
— Gh. Roiu către I. M. Melik (14 dec. 1868)	53
— Gh. Roiu către I. M. Melik (25 ian. 1869)	54
— Gh. Roiu către C. Meissner (17 dec. 1873)	59
— Șt. G. Virgolici către C. Meissner (16 iulie 1893)	63
— Șt. G. Virgolici către C. Meissner (9 sept. 1894)	64
— Șt. G. Virgolici către C. Meissner (27 oct. 1894)	67
— Șt. G. Virgolici către C. Meissner (28 oct. 1894)	69
— Șt. G. Virgolici către C. Meissner (30 oct. 1894)	70

— Șt. G. Virgolici către C. Meissner (8 ian. 1896) . . .	72
— Șt. G. Virgolici către C. Meissner (3 sept. 1896) . . .	73
— Șt. G. Virgolici către C. Meissner (10 sept. 1896) . . .	74
— A. D. Xenopol către I. M. Melik (10 nov. 1868) . . .	75
— A. D. Xenopol către I. M. Melik (17 febr. 1869) . . .	76
— A. D. Xenopol către I. M. Melik (26 apr. 1869) . . .	77
— A. D. Xenopol către I. M. Melik (5 sept. 1869) . . .	78
— A. D. Xenopol către C. Meissner (6 aug. 1884) . . .	78
— A. D. Xenopol către C. Meissner (27 apr. 1900) . . .	79

4. Capitolul al II-lea : „SCRISORI DE LA JUNIMIȘTI“

— T. T. Burada către Ministerul cultelor și al instrucțiunii publice (apr. 1901)	88
— Idem (12 mai 1914)	84
— N. Culianu către Eugen I. Melik (18 febr. 1901) . . .	86
— N. Culianu către Institutele unite (20 iunie 1911). . .	88
— N. Culianu către C. Meissner (nedată)	88
— Titiu Maiorescu către Em. Humpel (21 oct. 1899) . . .	89
— Titu Maiorescu către Ruxandra Melik (nedată) . . .	92
— Titu Maiorescu către Ruxandra Melik (nedată) . . .	92
— Titu Maiorescu către G. T. Kirileanu (15 dec. 1905) . . .	98
— Titu Maiorescu către E. I. Melik (16 oct. 1900) . . .	94
— N. Mandrea către Ruxandra Melik (1 febr. 1889) . . .	95
— C. Meissner către G. T. Kirileanu (30 iunie, 1915) . . .	96
— C. Meissner către G. T. Kirileanu (8 aug. 1919) . . .	97
— C. Meissner către G. T. Kirileanu (7 dec. 1919) . . .	99
— C. Meissner către G. T. Kirileanu (24 apr. 1920) . . .	100
— C. Meissner către G. T. Kirileanu (5 nov. 1937) . . .	101
— P. Missir către E. I. Melik (12 martie, 1905)	103
— P. Missir către E. I. Melik (nedată)	104
— P. Missir către E. I. Melik (1 mai 1907)	104
— Anton Naum către E. I. Melik (14 nov. 1894)	105
— Anton Naum către E. I. Melik (30 dec. 1899)	108
— Anton Naum către E. I. Melik (15 iulie 1900)	110
— Anton Naum către E. I. Melik (20 iulie 1900)	111
— Anton Naum către E. I. Melik (29 iulie 1900)	112
— Anton Naum către E. I. Melik (4 iulie f.a.)	113
— Anton Naum către E. I. Melik (30 iulie 1903)	114
— Anton Naum către E. I. Melik (28 iulie f.a.)	116

— Anton Naum către E. I. Melik (30 iulie 1903)	117
— I. C. Negruzzi către G. T. Kirileanu (15 febr. 1923)	118
— Leon C. Negruzzi către L. Panopol (nedată)	119

5. Capitolul al III-lea : „SCRISORI CĂTRE JUNIMIȘTI“.

— Comitetul reuniunii femeilor române către frații Burada (5 febr. 1868)	125
— Rectoratul Universității din Iași către T. T. Burada (2 iunie 1873)	126
— Idem (15 iunie 1875)	127
— Comitetul aniversării de 50 de ani a școlilor din Iași către T. T. Burada 3 (febr. 1885)	128
— Societatea „Amicii artelor“ din Iași către T. T. Burada (23 sept. 1886)	129
— Comitetul central pentru statuia Asachi către T.T. Burada (30 apr. 1890)	130
— Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor, secțiunea Iași, către T. T. Burada (14 nov. 1897)	131
— Ministerul cultelor și al instrucțiunii publice către T. T. Burada (7 nov. 1898)	132
— Idem (28 apr. 1901)	133
— Comitetul „Ligii pentru unitatea tuturor românilor“ secțiunea Iași, către T. T. Burada (8 martie 1904)	134
— I. A. Bassarabescu către C. Meissner (11 apr. 1914)	135
— I. A. Bassarabescu către C. Meissner (2 iulie 1914)	135
— I. A. Bassarabescu către C. Meissner (15 ian. 1915)	137
— I. A. Bassarabescu către C. Meissner (16 sept. 1929)	137
— D. M. Cădere către C. Meissner (5 dec. 1900)	141
— D. M. Cădere către C. Meissner (5 ian. 1910)	143
— Leon Cosmovici către C. Meissner (30 aug. 1894)	144
— Leon Cosmovici către C. Meissner (31 aug. 1894)	145
— G. Frangulea către S. Bodnărescu (10 mai 1879)	146
— E. Gruber către C. Meissner (15 sept 1894)	148
— E. Gruber către C. Meissner (15 sept. 1894)	149
— C. Hogaș către C. Meissner (6 ian. 1911)	150
— Emilia Humpel către Elena Meissenr (18 oct. 1910)	151
— Em. Humpel către C. Meissner (3 nov. 1910)	153
— G. T. Kirileanu către C. Meissner (21 iulie 1892)	156
— G. T. Kirileanu către C. Meissner (28 aug. 1896)	159

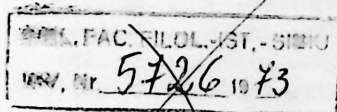
— G. T. Kirileanu către C. Meissner (23 nov. 1899) . . .	160
— G. T. Kirileanu către C. Meissner (27 nov. 1907) . . .	161
— G. T. Kirileanu către C. Meissner (26 ian. 1909) . . .	162
— G. T. Kirileanu către C. Meissner (30 apr. 1909) . . .	163
— G. T. Kirileanu către C. Meissner (18 ian. 1910) . . .	164
— G. T. Kirileanu către C. Meissner (20 mai 1910) . . .	165
— G. T. Kirileanu către C. Meissner (16 oct. 1910) . . .	166
— G. T. Kirileanu către C. Meissner (26 dec. 1910) . . .	168
— S. Mehedinți către C. Meissner (14 mai 1937) . . .	170
— S. Mehedinți către C. Meissner (? martie 1939) . . .	170
— I. Paul către C. Meissner (18 aug. 1899) . . .	172
— I. Paul către C. Meissner (4 sept. 1899) . . .	174
— I. Paul către C. Meissner (8 nov. 1899) . . .	175
— I. Paul către C. Meissner (2 aug. 1900) . . .	176
— I. Paul către C. Meissner (24 nov. 1912) . . .	177
— I. Paul către C. Meissner (2 nov. 1920) . . .	178
— I. Paul către C. Meissner (7 mai 1921) . . .	180
— I. Paul către C. Meissner (25 ian. 1923) . . .	182
— I. Paul către C. Meissner (16 febr. 1923) . . .	183
— I. Paul către C. Meissner (4 martie 1923) . . .	185
— I. Paul către C. Meissner (1 iunie 1923) . . .	187
— I. Paul către C. Meissner (21 martie 1924) . . .	189
— I. Rallet către C. Meissner (13 febr. 1895) . . .	190
— I. Rallet către C. Meissner (2 aug. 1896) . . .	190
— I. Rallet către C. Meissner (19 ian. 1900) . . .	191
— Ministerul cultelor și al instrucțiunii publice către I. M. Melik (5 aug. 1874) . . .	192
— Idem (6 nov. 1874) . . .	194
— Idem (12 dec. 1874) . . .	194
— Grigore Păucescu către I. M. Melik (12 dec. 1868) . . .	196
— Grigore Păucescu către I. M. Melik (11 apr. 1869) . . .	198
— Grigore Păucescu către I. M. Melik (22 febr. 1870) . . .	200
— C. F. Robescu către I. M. Melik (29 apr. 1864) . . .	203
— N. Tonitza către C. Meissner (9 apr. 1918) . . .	204
— Duiliu Zamfirescu către C. Meissner (15 apr. 1918) . . .	206

Capitolul al IV-lea: *DESPRE „JUNIMEA” ȘI JUNIMIȘTI.
TANGENTE. JUNIMIȘTI ÎNTÎRZIAȚI.*

— G. B. Duică către G. T. Kirileanu (17 dec. 1928) . . .	211
— C. I. Creangă către Al. Vasiliu-Tătăruși . . .	212

— C. I. Creangă către G. T. Kirileanu (28 sept. 1917)	217
— Artur Gorovei către G. T. Kirileanu (26 ian. 1929)	218
— Emilia Humpel către Elena Buznea-Meissner (1 apr. 1904)	219
— Emilia Humpel către Elena Meissner (18 martie 1907)	220
— Emilia Humpel către Elena Meissner (14 ian. 1908)	221
— Emilia Humpel către Elena Meissner (24 sept. 1909)	222
— Emilia Humpel către Elena Meissner (2 ian. 1910)	223
— Emilia Humpel către Elena Meissner (3 febr. 1910)	224
— Emiliai Humpel către Elena Meissner (10 mart. 1910)	226
— Emilia Humpel către Elena Meissner (7 nov. 1910)	226
— Emilia Humpel către Elena Meissner (28 dec. 1910)	228
— Emilia Humpel către Elena Meissner (10 ian. 1911)	229
— Emilia Humpel către Elena Meissner (19 mai 1911)	229
— Emilia Humpel către Elena Meissner (1 iunie 1911)	230
— Emilia Humpel către Elena Meissner (18 iunie 1911)	232
— Emilia Humpel către Elena Meissner (26 ian. 1912)	233
— Emilia Humpel către Elena Meissner (25 apr. 1912)	233
— Emilia Humpel către Elena Meissner (12 oct. 1912)	235
— Emilia Humpel către Elena Meissner (30 oct. 1912)	236
— Emilia Humpel către Elena Meissner (3 nov. 1912)	237
— Emilia Humpel către Elena Meissner (28 ian. 1913)	238
— Emilia Humpel către Elena Meissner (21 iunie 1913)	233
— Emilia Humpel către Elena Meissner (26 oct. 1913)	239
— Emilia Humpel către Elena Meissner (21 dec. 1915)	240
— Emilia Humpel către E. I. Melik (29 mai 1900)	241
— Emilia Humpel către Ruxandra Melik (30 apr. 1911)	241
— Testamnetul Emiliei Humpel (9 iunie 1889)	243
— Traian Ichim către G. T. Kirileanu (29 ian. 1928)	244
— G. T. Kirileanu către V. G. Morțun (24 nov. 1909)	249
— G. T. Kirileanu către I. Al. Rădulescu-Pogoneanu (18 nov. 1942)	250
— Cîteva considerații privind glosarul „Amintirilor“ lui I. Creangă pe marginea unei scrisori a lui G. T. Kirileanu către Leca Morariu	253
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (22 dec. 1885)	258
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (30 oct. 1888)	261
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (nedatată)	262
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (18 sept. 1889)	264
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (24 sept. 1890)	265
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (19 dec. 1890)	267
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (15 sept. 1893)	267

— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (17 ian. 1894)	269
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (20 nov. 1895)	270
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (11 martie f.a.)	271
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (29 martie 1897)	272
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (29 nov. f.a.)	273
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (6 sept. 1897)	274
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (nedatată)	276
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (26 martie f.a.)	277
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (29 nov. 1899)	279
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (29 martie 1900)	280
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (4 febr. 1901)	281
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (13 febr. 1901)	282
— Ana Maiorescu către Emilia Humpel (10 apr. 1901)	284
— C. Meissner „Toastul meu la banchetul „Convorbirilor literare“ din 16 febr. 1910, dat cu ocazia aniversării de 70 de ani a D-lui T. Maiorescu“	285
7. Indice de nume	289
8. Lista ilustrațiilor	297

Redactor : VIRGIL CUȚITARU
Tehnoredactor : CONST. PETRESCU

Apărut 1973. Format 61×86/16. Coli tipo 19.
Tiraj 6.700 exemplare.
EDITURA „JUNIMEA” IAȘI
Palatul Culturii — România

Tiparul executat la Intreprinderea poli-
grafică Iași
Str. V. Alecsandri nr. 6
Republica Socialistă România